

Raadsvoorstel

Aan	:	Gemeenteraad
Datum vergadering	:	28 november 2013
Agenda nummer	:	2013-08-16858
Portefuillehouder	:	Wethouder J.Krook
Onderwerp	:	nota "Contouren voor een sociaal Rivierenland, De Samenredzame Samenleving"

Zaak- / Docnummer : 13-16858-2427

Samenvatting:

De nota "Contouren voor een sociaal Rivierenland" is het vervolg op de vastgestelde regionale visie "De samenredzame samenleving", waarmee in principe wordt uitgegaan van zelfstandige en zelfredzame burgers. Daar waar ondersteuning nodig is zien we een gedeelde verantwoordelijkheid met het eigen netwerk en maatschappelijke partners. Niet langer het recht op zorg van de burger is uitgangspunt maar het bieden van compenserende maatregelen voor zijn beperkingen.

De ontwikkelopgave in het sociaal domein heeft duidelijke uitgangspunten nodig. De contouren voor de leidende principes, wat organiseren we lokaal, bovenlokaal en regionaal, sturing en kwaliteit, houding en gedrag en communicatie zijn verwoord in voorliggende nota die ter vaststelling aan de gemeenteraad wordt aangeboden.

Het advies

Beslispunt 1 : In te stemmen met bijgevoegde nota "Contouren voor een sociaal Rivierenland, De Samenredzame Samenleving"

Beslispunt 2 Het college van B&W opdracht te geven om uitvoering te geven aan onderstaande ontwikkelopgaven:

1. Doorontwikkelen van de communicatiestrategie 'Begrijpen, verbinden en meedoen' met lokale en bovenlokale uitingen.
2. Iedere gemeente organiseert eenduidige toegang, het Portaal, waar de burger terecht kan voor vragen en problemen op alle negen levensgebieden.
3. Binnen Regio Rivierenland wordt één eenduidige methodiek voor vraagverheldering ontwikkeld.
4. Organiseren van regionale specialistische expertise die lokaal beschikbaar en oproepbaar is
5. De regie en keuzevrijheid bij de burger te houden door een vorm van vraaggestuurde financiering maar wel in een vorm die fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik tegen gaat
6. Onderzoeken naar mogelijkheden om in het kader van mantelzorgbeleid mantelzorgers te ondersteunen en maatwerk toe te passen.
7. Het ontwikkelen van resultaatindicatoren om de kwaliteit in het Sociaal domein te borgen.
8. Er komt één lokaal budget voor het Sociaal domein.
9. De juiste sturingsinstrumenten worden ingezet in het Sociaal domein

Toelichting raadsvoorstel

Inleiding

Via dit voorstel willen we de "Contouren voor een sociaal Rivierenland, De Samenredzame Samenleving" aan uw Raad ter vaststelling aanbieden. In de regio hebben we de afspraak gemaakt dat in alle colleges en raden de contourennota wordt vastgesteld.

Transities Sociaal domein

In het sociale domein staat de komende periode veel te gebeuren. Begeleiding en verzorging (nu AWBZ = Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten), de jeugdzorg en de Participatiewet worden door de rijksoverheid overgeheveld naar gemeenten. Deze overheveling of decentralisatie gaat gepaard met forse bezuinigingen. De notitie beschrijft de contouren voor het sociale domein in Rivierenland. De kernboodschap van de gemeentelijke opgave in het sociale domein is: 'Hoe zorgen we ervoor dat we met minder middelen, kwalitatief goede dienstverlening bieden aan medemensen die (tijdelijk) afhankelijk zijn van zorg en ondersteuning?'.

Hiervoor zijn 5 principes vastgesteld:

1. De burger, het huishouden en de buurt staan centraal.
2. Eigen kracht en doeltreffend maatwerk.
3. Organiseer het eenvoudig en overzichtelijk.
4. Samenwerken op basis van vertrouwen.
5. Kwaliteit borgen in het sociaal domein.

De ontwikkelopgave in het sociaal domein heeft duidelijke uitgangspunten nodig. Het gaat hier om leidende principes:

- wat organiseren we lokaal, bovenlokaal en regionaal
- sturing en kwaliteit
- houding en gedrag
- communicatie.

De transities in het sociaal domein gaan niet alleen gepaard met een overheveling van taken, maar er vindt een daadwerkelijke omslag plaats. Dat is ook nodig, omdat we met minder middelen, aan een gelijkblijvende maar waarschijnlijk groeiende zorgvraag, moeten voldoen. Hetzelfde blijven doen is dan ook geen optie. Het doel van de omslag is te komen tot een vraaggestuurd, efficiënt, betaalbaar en effectief werkend sociaal domein in Rivierenland. Zaken anders doen of regelen leidt ook tot nieuwe rollen in het sociaal domein, waarbij de volgende vraagstukken centraal staan.

1. Welke rollen krijgen inwoners, aanbieders en gemeenten in de transities?
2. Welke communicatiestrategie moet worden uitgewerkt?
3. Hoe wordt de toegang, het Portaal, georganiseerd?
4. Welke ondersteuning en zorg wordt lokaal of bovenlokaal georganiseerd?
5. Welke keuzevrijheid heeft de burger?
6. Op welke wijze kan sturing plaatsvinden in het sociaal domein?

Toelichting raadsvoorstel

Bovenstaande vraagstukken zijn te vertalen in onderstaande ontwikkelopgaven:

1. Doorontwikkelen van de communicatiestrategie 'Begrijpen, verbinden en meedoen' met lokale en bovenlokale uitingen.
2. Iedere gemeente organiseert eenduidige toegang, het portaal, waar de burger terecht kan voor vragen en problemen op alle negen levensgebieden.
3. Binnen de regio Rivierland wordt één eenduidige methodiek voor vraagverheldering ontwikkeld.
4. Organiseren van regionale specialistische expertise die lokaal beschikbaar en oproepbaar is.
5. De regie en keuzevrijheid bij de burger te houden door een vorm van vraaggestuurde financiering, maar wel in een vorm die fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik tegengaat.
6. Onderzoek naar mogelijkheden om in het kader van mantelzorgbeleid mantelzorgers te ondersteunen en maatwerk toe te passen.
7. Het ontwikkelen van resultaatindicatoren om de kwaliteit in het sociaal domein te borgen.
8. Er komt één lokaal budget voor het sociaal domein.
9. De juiste sturingsinstrumenten worden ingezet in het sociaal domein.

De doorontwikkeling van deze opgave vindt met name plaats door de regionale projectgroepen Jeugd, Wmo 2.0 en RIW (Regionale infrastructuur werk en inkomen).

Lokale paragraaf Contourennota

De hoofdlijnen van de transities zijn samen met de andere 9 gemeenten in de Regio Rivierland uitgewerkt in de Contourennota. In de uitwerking daarvan kan een aantal aspecten echter per gemeente verschillen. Daar staan we kort bij stil in deze paragraaf.

Het gaat vooral om de toegang /de portaalfunctie voor vragen en ondersteuning op alle 9 leefgebieden.

In paragraaf 2 Organisatie van het portaal in Rivierland zijn de uitgangspunten geformuleerd; die spreken we samen met alle gemeenten af.

Bij de specifieke invulling van het portaal wordt vanzelfsprekend rekening gehouden met de lokale situatie.

Van belang is daarbij de samenstelling van de gemeente, de demografische situatie, de bestaande voorzieningen zoals bijvoorbeeld op het gebied van vrijwilligers en mantelzorgers, Centrum Jeugd en Gezin en dorpshuizen. Zo verschilt de situatie van Neerijnen als plattelandsgemeente met 10 kernen, met die van stedelijke gemeenten met één of enkele kernen. Dat heeft gevolgen voor de invulling van het portaal dat toegang biedt tot zorg.

In de aanpak van de decentralisaties in het Sociaal domein willen wij als uitgangspunt voorstellen: "De burger, het huishouden en de buurt staan centraal". Dit betekent onder andere dat de ondersteuning en zorg zo dicht mogelijk bij de burger en zijn leefomgeving wordt georganiseerd. Wij willen daarbij zoveel mogelijk aansluiten bij de bestaande voorzieningen in de wijken en dorpen en denken aan een multidisciplinaire aanpak; samen met zorgprofessionals zoals lokale zorginstellingen, ouderenvolk, wijkverpleging, huisartsen, maatschappelijk werk. In verschillende gemeenten wordt al langer gewerkt met zogenaamde sociale wijkteams die multidisciplinair zijn samengesteld. Deze teams vormen het portaal tot vragen en ondersteuning op de leefgebieden.

De huidige pilot van Gebiedsteams CJG in combinatie met de functie van Dorpshuizen en het klein kernenbeleid is een aanpak die kansrijk kan zijn voor verbreding van de toegang/portaalfunctie.

De samenhang tussen de transities zal nog meer dan nu het geval is een beroep doen op de eigen kracht van de burger en zijn of haar omgeving. De rol van het Steunpunt Vrijwilligers en Mantelzorg is daarbij van groot belang om de zelfredzaamheid en eigen kracht van de burger te kunnen realiseren.

Een aantal vormen van zorg vraagt er echter om (sub) regionaal of zelfs bovenregionaal te organiseren. Dit kan zijn omdat dit wettelijk vereist is of het aantal cliënten is te klein om lokale voorzieningen op te zetten.

Toelichting raadsvoorstel

Beoogd effect

Door samen met gemeenten in Rivierenland de transities in samenhang te ontwikkelen komen er meer mogelijkheden om inwoners adequater te ondersteunen bij vragen en problemen op alle leefgebieden, dan nu het geval is.

Argumenten

1. U krijgt inzicht in het samenwerkingsproces in Rivierenland bij de transities in het sociale domein.
  2. Contouren gelden voor alle partijen die samen met de gemeenten werken aan een sociaal Rivierenland.
- In de voorliggende nota is de input die door partners uit het maatschappelijk veld is geleverd verwerkt. Door de betrokkenheid van alle partijen is draagvlak voor de geschetste contouren gecreëerd en staan we samen voor de klus die we moeten klaren.
3. Decentralisaties vragen, op onderdelen, om schaalvergroting.

De ondersteuning en zorg voor burgers kan lokaal, bovenlokaal of regionaal plaatsvinden. De transities worden deels ook regionaal / bovenlokaal uitgevoerd vanwege:

- De omvang van de doelgroep in relatie tot de schaalgrootte van de uitvoering
- Kostenbewustzijn.
- Kwaliteitsborging en expertise.

Kanttekeningen

1. 1 Wetgevingstraject nog niet afgerond.

De Jeugdwet is inmiddels aangeboden aan de Tweede Kamer. De nieuwe Wmo (Wmo 2.0) gaat dit najaar naar de Tweede Kamer. Het Sociaal Akkoord en het zorgakkoord worden financieel nog uitgewerkt door het kabinet.

Bedrijfsvoering

De omvang en complexiteit van de drie transities in het Sociaal domein hebben bovenlokaal slagkracht nodig. Duidelijkheid over de verdeling van rollen en functies zal de snelheid, kwaliteit en energie in de samenwerking ten goede komen. De samenwerkende gemeenten zijn nu bezig met het voorbereiden van een notitie over de herijking van de samenwerking.

Financieel

De nota Contouren voor een sociaal Rivierenland heeft als stap in de beleidsontwikkeling geen directe financiële gevolgen. De septembercirculaire 2014 geeft naar verwachting de financiële kaders voor het grootste deel van de transities.

P&O

NvI

Communicatie (burgerparticipatie)

Neerijnen

Toelichting raadsvoorstel

Binnen het gehele communicatietraject maken we gebruik van diverse communicatie instrumenten: Een regionaal communicatieplan "Begrjpen, verbinden en meedoen" is nog in ontwikkeling en wordt binnenkort ter vaststelling aan het college van B&W aangeboden.

De Wmo-raden van de gemeenten is gevraagd om advies uit te brengen over de contourennota.

Op 11 september 2103 zijn er regionale bijeenkomsten georganiseerd voor Wmo-raden.

Op 30 september 2013 is er een regionale informatiebijeenkomst voor alle gemeenteraden.

In juli en augustus 2013 zijn bijeenkomsten georganiseerd voor maatschappelijke partners over de contourennota.

Juridische zaken

nvt

Bijlagen

- Nota Contouren voor een sociaal Rivierenland inclusief Neerijnense paragraaf
- Advies Wmo-raad Neerijnen

Burgemeester en wethouders van Neerijnen
De secretaris,

P.W. Wanrooij

De burgemeester,

A.J. Van Hedel

Raadsbesluit

Agendanummer : 2013-08-16858

De raad van de gemeente Neerijnen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 3 september 2013;

Besluit :

- A. In te stemmen met de bijgevoegde nota "Contouren voor een sociaal Rivierenland, De Samenredzame Samenleving"
- B. Het college van B&W opdracht te geven om uitvoering te geven aan onderstaande ontwikkelopgaven:
1. Doorontwikkelen van de communicatiestrategie 'Begrijpen, verbinden en meedoen' met lokale en bovenlokale uitingen.
  2. Iedere gemeente organiseert eenduidige toegang, het Portaal, waar de burger terecht kan voor vragen en problemen op alle negen levensgebieden.
  3. Binnen Regio Rivierenland wordt één eenduidige methodiek voor vraagverheldering ontwikkeld.
  4. Organiseren van regionale specialistische expertise die lokaal beschikbaar en oproepbaar is
  5. De regie en keuzevrijheid bij de burger te houden door een vorm van vraaggestuurde financiering maar wel in een vorm die fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik tegen gaat
  6. Onderzoeken naar mogelijkheden om in het kader van mantelzorgbeleid mantelzorgers te ondersteunen en maatwerk toe te passen.
  7. Het ontwikkelen van resultaatindicatoren om de kwaliteit in het Sociaal domein te borgen.
  8. Er komt één lokaal budget voor het Sociaal domein.
  9. De juiste sturingsinstrumenten worden ingezet in het Sociaal domein

Vastgesteld in de openbare vergadering van 28 november 2013

, voorzitter

, griffier